

Förvaltningsberättelse socialnämnd 2025-01-01 - 2025-12-31

Översikt över verksamhetens utveckling

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen i Askersunds kommun präglas fortsatt av en ökande andel äldre invånare, i linje med den nationella utvecklingen. Under 2025 har denna förändring dock inte resulterat i någon motsvarande ökning av volymerna inom vård- och omsorgsverksamheterna. Under året har istället en viss minskning noterats av både antalet personer med hemtjänstinsatser och antalet platser i särskilt boende (SÄBO). Det är dock viktigt att notera att utfallet ej speglar omfattningen av resurser/insatser.

Utvecklingen bedöms huvudsakligen vara en stabilisering snarare än en minskning av behovet. Förklaringar återfinns bland annat i att många äldre lever friskare och mer självständiga liv längre upp i åldrarna samt i en väl avvägd bostadsbedömning, där beslut om särskilt boende fattas först när behovet är tydligt motiverat. Sammantaget har efterfrågan på vård- och omsorgsinsatser inte ökat i den takt som den demografiska utvecklingen i sig skulle kunna indikera.

Inom funktionsstödsområdet är utvecklingen mer komplex och svår att tolka, vilket försvårar långsiktig planering. Även om behovet av platser i gruppboendestäder nationellt bedöms minska, visar utvecklingen i Askersunds kommun på ett ökat behov av daglig verksamhet och sysselsättning. Under året har fler ansökningar inkommit inom området, vilket indikerar ett växande behov av mer anpassade och differentierade insatser för nya målgrupper.

Samtidigt kvarstår ett omfattande behov av att byta lokaler för daglig verksamhet samt att rusta upp befintliga gruppboendestäder. För att långsiktigt kunna möta behoven och säkerställa kvaliteten i insatserna krävs investeringar i nya, ändamålsenliga och flexibla lokaler samt fortsatt upprustning av befintliga boenden.

Budget i balans

Socialförvaltningen har under året fortsatt arbetet med att nå en ekonomi i balans. Inom vård- och omsorgsområdet har ett intensivt arbete bedrivits för att se över ekonomin, med fokus på uppföljning, analys och kontroll av kostnader. En genomlysning av kostnad per brukare samt identifiering av kostnadsdrivande strukturer och arbetssätt har genomförts. Detta arbete är långsiktigt och kommer att fortgå även under 2026.

Vård- och omsorgsområdet följs numera upp månadsvis på nämndnivå, vilket stärker den ekonomiska styrningen och skapar bättre förutsättningar för tidiga åtgärder vid avvikelser. Flera kostnadsdämpande åtgärder har genomförts i verksamheterna. I vissa delar dröjer det innan effekterna fullt ut kan avläsas i resultatet, men det systematiska arbetet bedöms ge goda förutsättningar för att successivt förbättra det ekonomiska utfallet.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) har under året haft ett högt inflöde av ärenden inom både barn- och vuxenområdet. Antalet placeringar har ökat jämfört med föregående år inom båda områdena. Placeringar är mycket kostnads- och resurskrävande insatser och har medfört betydande kostnadsavvikelser. Den

ökade belastningen har även varit resurskrävande i form av personalinsatser, vilket sammantaget haft en tydlig negativ påverkan på förvaltningens ekonomiska resultat

Ny socialtjänstlag

Ett intensivt arbete kopplat till införandet av den nya socialtjänstlagen har pågått under hela året inom hela förvaltningen. För att samordna och driva detta utvecklingsarbete anställdes under våren en utvecklingsledare med särskilt uppdrag att leda implementeringen av den nya lagstiftningen inom kommunen med start inom socialförvaltningen. Askersunds kommun bedöms ligga i framkant i länet när det gäller förberedelser och genomförande av den nya socialtjänstlagen. Samtidigt konstateras att omfattande utvecklingsarbete återstår och att implementeringen kommer att behöva fortsätta och fördjupas under de kommande åren och följas upp för att säkerställa att rätt insatser genomförs.

Två centrala delar i arbetet har redan genomförts. Inom individ- och familjeomsorgen har ett mottagningsteam etablerats som fungerar som en gemensam väg in till socialtjänsten, med fokus på tillgänglighet, tidiga insatser och rätt stöd i ett tidigt skede. Inom vård- och omsorgsområdet har ett hemtagningsteam införts, där utförarverksamheten tar hem och beviljar icke behovsbedömda insatser.

Verksamhetsstatistik

Följande verksamhetsstatistik rapporteras vidare till kommunens övergripande årsredovisning:

Socialnämnden:

	2025	2024	2023
Antal med hemtjänst	432	456	446
Beviljade timmar hemtjänst i oktober	90 819	95 077	90 782
Antal i särskilt boende	106	112	112
Inst. placeringar dygn	1780	760	709

Familjehem dygn	8037	4590	6042
Antal hushåll ekonomiskt bistånd	140	134	124
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd 18-25 år mer än 3 mån	7	7	15
Antal i gruppboende	29	29	30
Antal med pers. ass.	19	20	23

Händelser av väsentlig betydelse

Hemtjänsten

Inför 2025 togs en ny resursfördelningsmodell fram för hemtjänsten, vilken har testats under året. Modellen syftar till att skapa en mer behovsstyrd och långsiktigt hållbar resursfördelning samt en mer ändamålsenlig bemanning. Under januari infördes även ett nytt arbetssätt för resursplanering med fokus på kvalitet, rätt omfattning av insatser samt förbättrad uppföljning och samverkan inom hemtjänstgrupperna.

Trots dessa utvecklingsinsatser har hemtjänsten haft en ansträngd ekonomisk situation under året, vilket har föranlett ett flertal åtgärder i syfte att nå en budget i balans. Socialnämnden har haft en löpande och månatlig uppföljning av verksamheten, där bland annat antal brukare, planerad och utförd tid, delegerade hälso- och sjukvårdstimmar, dubbelbemanning, larm, sjukfrånvaro samt vidtagna åtgärder har redovisats.

Bland genomförda åtgärder återfinns minskning av antalet chefstjänster, reducering av en resursplanerartjänst, omdisponering av arbetsuppgifter för att jämna ut arbetsbelastningen samt avyttring av två verksamhetsfordon. Vårdtyngden har under året varit hög, vilket har medfört en ökad belastning i verksamheten. Samtidigt har vakanser inte kunnat tillsättas i önskad omfattning av ekonomiska skäl, vilket i vissa grupper har lett till ökad övertid och förhöjd sjukfrånvaro. Under hösten har rekrytering av nya vikarier påbörjats i syfte att minska övertidsuttaget.

Den ökade vårdtyngden och fler brukare med komplexa behov har samtidigt ställt ökade krav på kompetens i verksamheten. Hemtjänstens undersköterskor har i hög utsträckning delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter och bedöms ha en god kompetensnivå. Under året har Kompetensnavet, länets gemensamma kompetenscentrum, nyttjats för utbildningsinsatser inom bemötande för samtliga medarbetare. Därutöver har flera medarbetare validerat till undersköterskor inom ramen för Äldreomsorgslyftet. Språkombud har även utbildats som en del i förberedelserna inför nya språkkrav som träder i kraft under 2026.

Parallellt har förberedelser pågått inför införandet av den nya socialtjänstlagen samt inför implementeringen av digital hemtjänst under hösten 2025. Digital hemtjänst innebär att vissa insatser och tillsyn kan utföras digitalt, exempelvis genom trygghetskameror eller videosamtal, vilket bedöms kunna stärka tillgängligheten för brukarna och bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande. Med start i november har ett nyttokalkylarbete genomförts i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

I november startade även hemtagningsenheten, där utförarverksamheten ansvarar för att ta hem brukare från slutenvården med icke behovsbedömda insatser under en period om upp till 14 dagar. Arbetssättet är nytt och följs upp kontinuerligt. Målsättningen är att skapa mer tillgängliga och sammanhållna insatser för Askersunds kommuns medborgare.

Särskilt boende

Under våren minskade kön till särskilt boende, vilket medförde tomma lägenheter på Smedsgården. Situationen förändrades under hösten och vid årets slut fanns endast 6 tomma lägenheter inom särskilt boende. Ett anpassningsarbete har pågått under året där olika alternativ har analyserats och bemanningen successivt justerats utifrån förändrade förutsättningar. Dessa åtgärder har bidragit till ett positivt ekonomiskt resultat för verksamheten.

Utvecklingen speglar en trend där fler äldre bor kvar längre i ordinärt boende och generellt är friskare högre upp i åldrarna. Samtidigt har antalet avlidna brukare ökat markant. Under helåren 2023 och 2024 avled 53 brukare per år, medan motsvarande antal redan uppnåts under de första åtta månaderna 2025. Detta indikerar att de personer som flyttar in på särskilt boende i allt större utsträckning har omfattande vård- och omsorgsbehov vid inflyttning.

Efterfrågan på korttidsplatser vid Syrenen har minskat något, medan antalet beslut om avlastningsplatser har ökat. För att stärka verksamheterna har gruppledare implementerats vilket haft positiv effekt och en kvalitetsgranskning genomfördes under försommaren. Granskningen resulterade i ett antal åtgärder, både nya och redan pågående, som syftade till att ytterligare förbättra kvaliteten och brukarnöjdheten.

Under året har satsningar på Stjärnmärkt, BPSD-utbildning samt kompetensutveckling inom basal omvårdnad och bemötande fortsatt.

Hälso- och sjukvårdsenheten (HSE)

Inför 2025 delades hälso- och sjukvårdsenheten i två delar. En chef ansvarar för arbetsterapeutverksamheten samt förberedelser inför införandet av ett nytt journalsystem, medan den andra chefstjänsten ansvarar för sjuksköterskeverksamheten inom hemtjänst, särskilt boende och funktionsstöd.

Under våren rekryterades en ny chef till sjuksköterskeorganisationen, men efter en kortare period krävdes en ny rekrytering. Denna personalomsättning påverkade verksamheten, särskilt i samband med semesterperioden.

Under året har ett omfattande arbete genomförts där hela hälso- och sjukvårdsenheten bytt journalsystem. Migrering av samtliga HSL-journaler genomfördes i slutet av året. Under denna period bedrevs verksamheten med begränsad bemanning, vilket krävde stort fokus och innebar att annat utvecklingsarbete tillfälligt fick pausas. Det nya journalsystemet medför även förändrade arbetssätt i samverkan med omvårdnadspersonal, särskilt avseende delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser inom hemtjänst, särskilt boende och funktionsstöd.

En av sjuksköterskorna har samtidigt haft ett uppdrag som akademisk klinisk adjunkt (AKA) i samverkan med Örebro kommun, vilket stärker kopplingen mellan verksamheten och akademien.

Sjukfrånvaron inom sjuksköterskegruppen har fortsatt varit låg. Inom arbetsterapeutgruppen förekom däremot flera sjukskrivningar under sensvåren, vilket bidrog till en ansträngd sommarsituation. Åtgärder vidtogs under hösten, vilket resulterade i en mer stabil situation för yrkesgruppen.

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

Under året har en organisationsöversyn genomförts i syfte att stärka arbetsledningen i det dagliga arbetet. Från och med augusti 2025 finns tre 1:e socialsekreterare, vilket har förbättrat förutsättningarna för ledning, stöd och kvalitetssäkring i handläggningen.

Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft den 1 juli 2025, har medfört ett omfattande analys- och förberedelsearbete. Nya riktlinjer och delegationsordningar har fastställts och en utvecklingsledare har anställts för att samordna omställningen. Lagen innebär ett skifte mot mer förebyggande och biståndslösa insatser, vilket ställer ökade organisatoriska och ekonomiska krav men samtidigt skapar förutsättningar för tidigare och mer effektiva arbetssätt. Under hösten har implementeringsarbetet fortsatt i hela organisationen.

Parallellt har Askersunds kommun fortsatt att utveckla integrationsarbetet inom socialförvaltningen, med fokus på tidiga och samordnade insatser för nyanlända och andra personer med behov av stöd i etableringsprocessen. Arbetet har präglats av samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, arbetsmarknadsenheten, barn- och utbildningsförvaltningen samt externa aktörer. Insatserna syftar till att stärka individers egenförsörjning, delaktighet och sociala etablering samt att förebygga långvarigt behov av bistånd.

Den 1 september startade mottagningsteamet inom individ- och familjeomsorgen (IFO) med syfte att skapa en tydlig väg in till socialtjänsten och möjliggöra snabba och rättssäkra bedömningar av behov av stöd.

Med stöd av statsbidrag anställdes i augusti ett personligt ombud med ett tidsbegränsat uppdrag till och med den 30 juni 2026. Insatsen har visat positiva resultat och bedöms bidra till ökad tillgänglighet och samordning för målgruppen. Om möjlighet till fortsatt statsbidrag finns kan tjänsten komma att fortsätta efter uppdragets slut.

I augusti 2025 etablerades ett skolsocialt team i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen. Verksamheten kommer att fortsätta under 2026 i samverkan med BoU och bedöms utgöra ett viktigt led i kommunens arbete med tidiga och förebyggande insatser för barn och familjer.

Funktionsstöd

Under året har två nya enhetschefer tillträtt inom funktionsstödsverksamheten till följd av avgångar, vilket inneburit ett behov av introduktion och överlämning men samtidigt skapat förutsättningar för fortsatt utveckling av verksamheten.

Inom funktionsstödsverksamheten har två vakanta tjänster omvandlats till kombinationstjänster där medarbetarna arbetar både som stödassistenter och stödpedagoger. Syftet är att stärka kvaliteten i insatserna och utveckla det metodiska arbetet. Med utgångspunkt i resultat från brukarundersökningen hösten 2024 har samtliga medarbetare genomgått kompetenshövande insatser inom alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).

Utöver detta har all personal inom funktionsstöd deltagit i steg 1 och 2 via läns-gemensamt kliniskt träningscentrum (KTC) samt i utbildningsinsatser inom Yrkesresan. Under hösten har även en stor andel vikarier getts möjlighet att delta i dessa utbildningar.

Behovet av nya lokaler för daglig verksamhet samt upprustning av befintliga gruppboendestäder kvarstår. Under våren har flera ansökningar om daglig verksamhet och sysselsättning inkommit, vilket indikerar ett ökat behov av anpassade arbetsplatser för nya målgrupper. För närvarande finns en tom lägenhet i en gruppboendestad, utan planerad inflyttning då ingen person med beslut enligt 9:9 LSS för närvarande står i kö.

Sammanfattande bedömning

Socialförvaltningens verksamheter under 2025 har präglats av omfattande förändrings- och anpassningsarbete. Under året har även en ny socialchef tillträtt, vilket inneburit ett ledningsskifte och ett parallellt arbete med introduktion, strategisk inriktning och fortsatt verksamhetsutveckling.

Hemtjänst och särskilt boende har hanterat införandet av nya resursmodeller, ekonomiska utmaningar och förändrade behovsmönster, där insatserna i högre grad blir mer omfattande när behov väl uppstår. Hälso- och sjukvårdsenheten har genomfört organisatoriska förändringar och ett större journalsystemsbyte, samtidigt som personalomsättning periodvis har inneburit utmaningar för verksamheten. Under delar av året har verksamheten även haft en begränsad tillgång till MAR, vilket har ställt ökade krav på prioritering och samordning inom hälso- och sjukvårdsarbetet.

Individ- och familjeomsorgen har påverkats av införandet av den nya socialtjänstlagen, vilket har ställt ökade krav på analys, styrning och omställning, men också skapat förutsättningar för utveckling av mer förebyggande, tillgängliga och ändamålsenliga arbetssätt.

Inom funktionsstödsverksamheten har verksamheten präglats av både kompetens- och organisationsutveckling. Två nya enhetschefer har tillträtt till följd av avgångar, vilket inneburit ett behov av introduktion och stabilisering av ledningen. Samtidigt syns ett växande behov av metodutveckling och anpassade verksamhetsmiljöer, där lokalfrågan fortsatt utgör en central utmaning.

Sammantaget befinner sig socialförvaltningen i ett utvecklingsskede med fokus på att möta nya lagkrav, hantera ekonomiska förutsättningar och säkerställa kvalitet, rättssäkerhet och långsiktig hållbarhet i kommunens omsorgs- och stödverksamheter.

Väsentliga personalförhållanden

Socialförvaltningens verksamheter har under året präglats av ett omfattande arbete inom kompetensförsörjning, rekrytering och arbetsmiljö. Tillgången till rätt kompetens är avgörande för att möta behoven hos en växande och alltmer komplex målgrupp. Samtidigt har sjukfrånvaro och sårbar bemanning fortsatt att utgöra betydande utmaningar för flera verksamhetsområden.

Inom hemtjänst och särskilt boende har sökunderlaget till underskötersketjänster förbättrats, vilket har underlättat rekryteringar och bidragit till en mer stabil grundbemanning. Rätt kompetens är en förutsättning för att möta de ökade och mer omfattande vårdbehoven hos äldre. Även inom hälso- och sjukvårdsenheten har rekrytering av sjuksköterskor med relevant kompetens varit möjlig. Trots detta har sjukfrånvaron fortsatt att ligga på en relativt hög nivå i förvaltningen. Semesterperioden var särskilt ansträngd, med höga sjuktal och uttag av övertid.

Arbetsmiljöarbetet har fortsatt haft hög prioritet. En organisatorisk och psykosocial arbetsmiljöenkät har genomförts två gånger i samtliga arbetsgrupper. Resultaten har återkopplats i verksamheterna och behandlats i samverkansforum som underlag för dialog och beslut om fortsatta åtgärder. Inför sommaren förstärktes rekryteringsarbetet genom planeringsenheten, vilket resulterade i att totalt 159 vikarier anställdes inom särskilt boende, hemtjänst och funktionsstöd. Trots dessa insatser kvarstår utmaningar med frånvaro och övertidsuttag, särskilt under sommarmånaderna, vilket påverkar både arbetsmiljö och kontinuitet i verksamheten.

Inom individ- och familjeomsorgen (IFO) har rekryteringsbehovet varit omfattande. Under året har flertalet medarbetare rekryterats främst inom vuxenområdet men även inom barn, vilket har stärkt bemanningen. Verksamheten är dock fortsatt sårbar till följd av låg grundbemanning och höga kompetens- och behörighetskrav. Vid tillfälliga bemanningsbrister har konsultlösningar använts för att säkerställa verksamhetens kontinuitet. De ökade kraven på behörighet och erfarenhet inom socialtjänstens utrednings- och bedömningsarbete innebär ett fortsatt behov av långsiktiga strategier för kompetensförsörjning och stabilitet.

Inom funktionsstödsverksamheten kvarstår svårigheter att rekrytera stödassistenter och stödpedagoger. Utmaningarna är delvis nationella men förstärks lokalt av begränsad kollektivtrafik, vilket försvårar rekrytering av medarbetare utan körkort. Även här har långtidssjukfrånvaro påverkat verksamheten, där HR haft en central roll i hanteringen av sjukfrånvaroärenden. Kompetensförsörjning bedöms vara den mest avgörande framtidsfrågan för funktionsstöd, inte minst mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen. Under året har därför flera kompetenshöjande insatser genomförts, där samtliga medarbetare deltagit i Yrkesresan samt utbildning inom alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).

Sammanfattningsvis har socialförvaltningen vidtagit flera åtgärder för att stärka rekrytering, kompetensutveckling och arbetsmiljö. Samtidigt kvarstår långsiktiga utmaningar kopplade till personalförsörjning, sjukfrånvaro och verksamheternas ökade komplexitet. Ett fortsatt strategiskt och långsiktigt arbete med ledarskap, arbetsmiljö och kompetensförsörjning är avgörande för att säkerställa en hållbar organisation och god kvalitet i verksamheterna.

Mål och uppdrag

Mål som återfinns i Kommunfullmäktiges mål och budget 2025 med plan 2026–2028 ska följas upp.

Bedömningen av måluppfyllelse har gjorts per den 31 december. I redovisningen markeras utfallet med färg i kolumnen längst till höger: Måluppfyllelse bedöms enligt nedan skala:

Målet ej uppfyllt

Målet delvis uppfyllt

Målet uppfyllt i hög grad

Målet helt uppfyllt

Definitioner:

- Målet ej uppfyllt: Målet har inte uppnåtts och väsentliga delar av målet saknas eller ligger långt under förväntat resultat.
- Målet delvis uppfyllt: Målet har uppnåtts till viss del, men flera viktiga delar återstår eller resultatet ligger under målsättningen.
- Målet uppfyllt i hög grad – Målet har till största delen uppnåtts, med mindre kompletteringar som återstår.
- Målet helt uppfyllt – Målet har uppnåtts fullt ut enligt uppsatt målsättning och inga väsentliga avvikelser finns.

Målområde 1: En av Sveriges bästa välfärdskommuner

Inledning:

Askersunds kommun har satt ett ambitiöst mål – att bli en av Sveriges bästa välfärdskommuner. Detta innebär att kommunen ska leverera högkvalitativa tjänster till våra invånare och samtidigt använda resurserna på ett ansvarsfullt sätt. Målet grundar sig i en ambition om att invånarna ska känna sig nöjda och trygga med kommunens insatser inom centrala välfärdsområden som skola, vård och omsorg samt underhåll av den offentliga miljön. För att nå detta mål har vi valt att fokusera på invånarnas upplevelser och nöjdhet, som kommer att vara avgörande för att mäta framgången.

Effektivitet i välfärden innebär här inte bara att leverera bra tjänster, utan också att göra det på ett sätt som är ekonomiskt hållbart och attraktivt för kommunens medarbetare. Kommunen ser ett direkt samband mellan nöjda invånare och en välfungerande organisation som kan anpassa sig till förändrade behov och förutsättningar. Detta kräver en kombination av stark ledning, engagemang från personalen och en nära dialog med invånarna för att kontinuerligt följa upp hur deras behov och förväntningar utvecklas. Samtidigt som kommunen fokuserar på att leverera välfärd av hög kvalitet, har vi också en tydlig ambition att upprätthålla och förbättra den offentliga miljön. Skötseln av kommunens vägar, parker, och offentliga platser är en central del av arbetet för att skapa en attraktiv och hållbar livsmiljö för alla.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning för vår samlade skolverksamhet.
- Askersunds kommun ska 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna värderar vår samlade vård- och omsorgsverksamhet högst.
- Askersunds kommun år 2030 ska tillhöra de 25 % av landets kommuner med högst invånartillfredsställelse inom vårt samlade underhåll av vår offentliga miljö.

	Nämndmål och målprecisering	Måluppfyllelse 2025 och kommentar	Måluppfyllelse
1	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel personer på särskilt boende som upplever att personalen alltid/oftast tar hänsyn till brukarens önskemål om hur hjälpen ska utföras.</p>	<p>Socialstyrelsen – procent, årligen Utfall 65%, mål var 75%</p> <p>Inom Vård och omsorg har åtgärder för att stärka brukarnöjdhet och måluppfyllelse genomförts. Utbudet av individuella och gruppaktiviteter har utökats och anpassats efter hälsotillstånd och behov. Kvaliteten inom särskilt boende (SÄBO) är fortsatt ett utvecklingsområde, och handlingsplaner har tagits fram för att följa upp och förbättra insatserna.</p>	 Målet ej uppfyllt

2	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel personer på särskilt boende som är nöjd/mycket nöjd med de sociala aktiviteter som erbjuds på sitt boende.</p>	<p>Socialstyrelsen – procent, årligen Utfall 13%, mål 56%</p> <p>Inom Vård och omsorg har åtgärder för att stärka brukarnöjdhet och måluppfyllelse genomförts. Utbudet av individuella och gruppaktiviteter har utökats och anpassats efter hälsotillstånd och behov. Kvaliteten inom särskilt boende (SÄBO) är fortsatt ett utvecklingsområde, och handlingsplaner har tagits fram för att följa upp och förbättra insatserna.</p>	 Målet ej uppfyllt
3	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel personer med hemtjänst som upplever att personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras.</p>	<p>Socialstyrelsen – procent, årligen Utfall 91%, mål 85%</p> <p>Hemtjänsten uppvisar fortsatt hög brukarnöjdhet, vilket bedöms ha samband med erfaren och utbildad personal samt stabil organisation</p>	 Målet helt uppfyllt
4	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel personer som upplever att de har möjligheten att påverka tiderna för insatserna. (<i>Hemtjänst</i>)</p>	<p>Socialstyrelsen – procent, årligen Utfall 56%, mål 55%</p> <p>Hemtjänsten uppvisar fortsatt hög brukarnöjdhet, vilket bedöms ha samband med erfaren och utbildad personal samt stabil organisation</p>	 Målet helt uppfyllt
5	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Antalet personal som en hemtjänstmottagare möter ska minska.</p>	<p>Utgått, mäts inte längre nationellt</p>	

6	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel brukare som trivs på sin dagliga verksamhet utifrån LSS.</p>	<p>Brukarundersökning SKR – procent, årligen Utfall 79%, mål 90%</p> <p>Inom funktionsstödsverksamheten har brukarnöjdheten varierat mellan verksamheterna. Stabil personal och kontinuitet är starkt kopplat till högre nöjdhet, medan verksamheter med hög personalomsättning har lägre resultat.</p>	 Målet ej uppfyllt
7	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel brukare inom daglig verksamhet LSS som får bestämma om saker som är viktiga.</p>	<p>Brukarundersökning SKR – procent, årligen Utfall 63%, mål 65%</p> <p>Inom funktionsstödsverksamheten har brukarnöjdheten varierat mellan verksamheterna. Stabil personal och kontinuitet är starkt kopplat till högre nöjdhet, medan verksamheter med hög personalomsättning har lägre resultat.</p>	 Målet uppfyllt i hög grad
8	<p>Mål: Upplevelsen av kvalitet inom socialnämndens områden ska öka</p> <p>Målprecisering: Andel brukare som känner sig trygga med personalen hemma i sin gruppbostad.</p>	<p>Brukarundersökning SKR – procent, årligen Utfall 57%, mål 65%</p> <p>Inom funktionsstödsverksamheten har brukarnöjdheten varierat mellan verksamheterna. Stabil personal och kontinuitet är starkt kopplat till högre nöjdhet, medan verksamheter med hög personalomsättning har lägre resultat.</p>	 Målet ej uppfyllt
9	<p>Mål: Upplevelsen av delaktighet och självbestämmande</p> <p>Målprecisering: Andel individer med aktuell genomförandeplan</p>	<p>Verksamhetssystem – procent, halvår Utfall 96,2%, mål 93%</p> <p>Det har och är ett tydligt prioriterat område med genomförandeplaner och samtliga områden har haft dialoger med personal.</p>	 Målet helt uppfyllt
10	<p>Mål: Upplevelsen av delaktighet och självbestämmande</p>	<p>Verksamhetssystem – stickprov i procent, halvår Utfall 89,23%, mål 100%</p>	 Målet delvis uppfyllt

	<p>Målprecisering: Andelen genomförandeplaner där det framgår om brukaren eller utsedd företrädare varit delaktig i upprättande av genomförandeplanen och har en namngiven kontaktperson som är känd.</p>	Delaktighet i genomförandeplaner dokumenteras i samtliga ärenden, men rutiner kring hur delaktigheten ska redovisas i systemet behöver tydliggöras.	
11	<p>Mål: Tillgodose den enskildes behov av trygghet vid hemgång från slutenvård</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal verkställda beslut med trygghemgång</p>	Utgång pga förändrade arbetssätt och riktlinjer	
12	<p>Mål: Tillgodose den enskildes behov av trygghet vid hemgång från slutenvård</p> <hr/> <p>Målprecisering: Andel nöjda/mycket nöjda med insatsen trygg hemgång</p>	<p>Enkät- procent, årligen Utfall 87,4%, mål 80%</p> <p>Mätning har genomförts men då det är förändrat arbetssätt behöver enkäten formuleras om inför 2026.</p>	 Målet helt uppfyllt
13	<p>Mål: Tillgodose den enskildes behov av trygghet vid hemgång till slutenvård</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal återinläggningar vid insatsen trygg hemgång till slutenvården inom 14 dagar</p>	Utgång pga förändrade arbetssätt och riktlinjer	
14	<p>Mål: Alla som kan ska vara i arbete eller utbildning</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal individer som är under 25år och erhållit försörjningsstöd längre än 3 månader ska minska</p>	<p>Verksamhetssystem – antal, halvår Utfall 7 st, mål 10 st</p> <p>Ekonomiskt bistånd har fått nya rutiner som ökar rättssäkerhet och effektivitet, särskilt för unga under 25 år.</p>	 Målet helt uppfyllt

15	<p>Mål: Digitalt först</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal planerade insatser som innefattar välfärdsteknik ska öka</p>	<p>Verksamhetssystem – antal, halvår Utfall 31 st, mål 20 st</p> <p>Arbetet med säker digital kommunikation har lett till ett ökat antal licenser. Samtidigt finns det fortsatt behov av utveckling inom välfärdsteknik kopplat till individen, exempelvis när det gäller GPS, kameror och liknande lösningar</p>	 Målet helt uppfyllt
16	<p>Mål: Det är enkelt för medborgarna att ansöka om insatser</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal beslut genom biståndsbedömning ska öka</p>	<p>Utgått pga förändrade arbetsätt och riktlinjer</p>	
17	<p>Mål: Det är enkelt att komma i kontakt med individ och familjeomsorg</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal e-tjänster som lanserats på kommunens hemsida ska öka</p>	<p>Verksamhetssystem – Antal, halvår Utfall 9 st, mål 15 st</p> <p>Målet är till stor del uppnått. Arbetet har fokuserat på att skapa enkla och tydliga processer, och mottagningsteam har etablerats utöver e-tjänster.</p>	 Målet uppfyllt i hög grad
18	<p>Mål: Verksamheterna arbetar förebyggande och systematiskt med patientsäkerhet</p> <hr/> <p>Målprecisering: Personer som fått riskbedömning i Senior alert</p>	<p>Data från kvalitetsregister, data från Lifecare SP, årligen Utfall 43,16% , mål 75%</p> <p>Målet bedöms ännu inte vara uppnått. Det kvarstår brister inom det systematiska kvalitetsarbetet, särskilt när det gäller utveckling och konsekvent användning av kvalitetsregistren Senior Alert och BPSD-registret.</p>	 Målet ej uppfyllt
19	<p>Mål: Verksamheterna arbetar förebyggande och systematiskt med patientsäkerhet</p> <hr/> <p>Målprecisering: Personer som har en registrering med bemötandeplan i BPSD-registret</p>	<p>Data från kvalitetsregister, data från Lifecare SP, årligen Utfall 35%, mål 75%</p> <p>Målet bedöms ännu inte vara uppnått. Det kvarstår brister inom det systematiska kvalitetsarbetet, särskilt</p>	 Målet ej uppfyllt

		när det gäller utveckling och konsekvent användning av kvalitetsregistren Senior Alert och BPSD-registret.	
--	--	--	--

Målområde 2: En av Sveriges mest företagsvänliga kommuner

Inledning:

Askersunds kommun har som målsättning att bli en av Sveriges ledande kommuner när det gäller att skapa ett starkt och framgångsrikt näringsliv. Med ett tydligt fokus på att främja företagande och skapa ett positivt företagsklimat, siktar kommunen på att bygga upp ett nära samarbete med lokala företag och vara en attraktiv plats för entreprenörer. Detta uppnås genom att förbättra relationen och dialogen mellan kommunen och näringslivet.

Att vara en företagsvänlig kommun innebär inte bara att erbjuda goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa, utan också att upprätthålla en hög standard när det gäller kommunens service till näringslivet. Kommunens myndighetsutövning – tillståndshantering, tillsyn och rådgivning – spelar en central roll i att skapa ett smidigt och rättssäkert företagsklimat där tydliga spelregler råder. Genom att säkerställa en effektiv och transparent process strävar kommunen efter att skapa förtroende hos det lokala näringslivet, vilket i sin tur bidrar till ett gynnsamt företagsklimat. Askersunds ambition är att kontinuerligt följa upp företagens upplevelser av kommunens myndighetsutövning och vidta åtgärder där förbättringar kan göras.

Vidare handlar kommunens ambition om att stärka företagsklimatet som helhet, där både stora och små företag känner sig hörda, stöttade och uppmuntrade till tillväxt. Genom en kombination av aktiv dialog med näringslivet och målmedvetet arbete för att förbättra infrastrukturen och tillgången till tjänster, siktar Askersund på att vara en attraktiv plats för företagande. Kommunen kommer att noggrant följa utvecklingen av viktiga faktorer såsom antalet nya företag, arbetsställen och andra mått som visar hur väl företagsklimatet fungerar. Genom ett starkt fokus på att förbättra förutsättningarna för näringslivet skapar Askersunds kommun en grund för långsiktig tillväxt och välbefinnande, vilket gör oss till en av Sveriges mest företagsvänliga kommuner.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som lokala näringslivet värderar högst när det gäller företagsklimat.
- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där lokala näringslivet har högst förtroende för vår myndighetsutövning gentemot företag.

Målområde har ej varit aktuellt i socialförvaltningens verksamhetsplan 2025.

Målområde 3: En av Sveriges mest attraktiva kommuner

Inledning:

Askersunds kommun strävar efter att bli en av Sveriges mest attraktiva kommuner, där människor inte bara trivs och stannar kvar utan också aktivt väljer att flytta till. Målet är att skapa en kommun där livskvaliteten är hög, där det finns en stark gemenskap och där invånarna upplever att kommunen sköter vår verksamhet på ett bra sätt.

Attraktiviteten i en kommun mäts inte enbart i fysiska faktorer som vacker natur eller god infrastruktur, utan också i invånarnas upplevelser omkring sin vardag. Det handlar om hur väl vi lyckas skapa en plats där människor vill leva, arbeta och utvecklas. Askersund fokuserar därför på att förbättra boendemiljön, utveckla kultur- och fritidsmöjligheter och tillgängliggöra detta för alla åldrar med särskilt fokus på människors mötesplatser, fysisk aktivitet och kulturell utveckling. Kommunen säkerställer även en hög kvalitet i den kommunala servicen.

Kommunen arbetar aktivt med att identifiera vad som skapar trivsel och livskvalitet för olika grupper av invånare, från barnfamiljer till äldre. Genom att vara lyhörd för invånarnas synpunkter och politiska prioriteringar kan Askersund anpassa sina insatser och projekt för att skapa ett tryggt och inkluderande samhälle. Strategiska satsningar på exempelvis bostadsutveckling och tillgång till god kommunal service, kulturutbud, trygghet kommer att spela en central roll i att locka både nya invånare och företag till kommunen. Uppföljning av befolkningsutvecklingen och andra nyckelmått blir viktiga verktyg för att säkerställa att kommunen fortsätter att utvecklas som en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Genom att kombinera en engagerad politisk ledning med starka samhällsinsatser vill Askersunds kommun inte bara behålla sina invånare, utan också locka nya att slå sig ner i vår attraktiva kommun. Målet är att skapa en långsiktig attraktivitet som gör

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning för vår boendemiljö och kommunens skötsel av våra verksamheter.

- Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna känner sig tryggast och har störst möjligheter att ta del av ett varierat kultur-, idrotts- och friluftsliv.

Målområde har ej varit aktuellt i socialförvaltningens verksamhetsplan 2025.

Målområde 4: Finansiella mål

Inledning:

I Askersunds kommun, precis som i övriga kommuner och regioner, styrs den ekonomiska förvaltningen av kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Dessa lagar syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning, ett viktigt begrepp som ska genomsyra kommunens budgetarbete och långsiktiga ekonomiska planering. Lagstiftningen är huvudsakligen utformad som en ramlag med få detaljregler, vilket ger utrymme för lokala anpassningar men samtidigt kräver en skärpt och tydlig ekonomistyrning.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska ha en resultatnivå som motsvarar god ekonomisk hushållning.
- Askersunds kommun ska ha en självfinansieringsgrad av investeringar som motsvarar god ekonomisk hushållning.

Målområde har ej varit aktuellt i socialförvaltningens verksamhetsplan 2025.

Målområde 5: Organisatoriska mål

Inledning:

De organisatoriska målen spelar en central roll i Askersunds kommuns arbete för att skapa en arbetsplats där både effektivitet och trivsel står i fokus. Genom att rikta insatser mot hur resurser organiseras och hur arbetsmiljön utvecklas, läggs grunden för att bygga en stark och hållbar organisation. Dessa mål handlar inte bara om att optimera processer och strukturer, utan också om att forma en arbetskultur som främjar innovation, digitalisering, samarbete och engagemang. Medarbetarnas välbefinnande och kompetensutveckling står i centrum för att säkerställa att kommunen kan möta både nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart och framgångsrikt sätt.

Askersunds kommun strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare genom att investera i sina medarbetare och främja en kultur av delaktighet och ansvar. Särskilt fokus läggs på att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare, samt att kontinuerligt förbättra arbetsmiljön. I kombination med att digitalisering och innovation får en framträdande plats i utvecklingen av arbetsprocesser, skapas en dynamisk arbetsplats där medarbetare kan växa, och där effektiviteten höjs till förmån för både kommunen som arbetsgivare och våra invånare.

Inom målområdet organisatoriska mål är även förtroendet för kommunens verksamhet i form av politikernas ansvarstagande, processernas transparens och politikernas och tjänstepersoners bemötande av omvärlden centrala för att nå bra resultat i kommunens arbete med en god service till sina invånare.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som våra medarbetare värderar högst avseende hållbart medarbetarengagemang (HME).
- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst förtroende för kommunens verksamhet.
- Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna upplever det mest positiva bemötandet från tjänstepersoner och politiker.

	Nämndmål och målprecisering	Måluppfyllelse 2025 och kommentar	Måluppfyllelse
1	<p>Mål: Socialnämnden uppfattas som en attraktiv arbetsgivare</p> <hr/> <p>Målprecisering: HME-Index</p>	<p>Medarbetarundersökning - Indexvärde, årligen Utfall 78%, mål 80%</p> <p>Pågående åtgärder i form av organisatoriska förändringar samt förstärkt lednings- och HR-stöd är viktiga delar i det fortsatta arbetet. HME-index för 2025 uppgår till 78 procent, vilket innebär att målet om 80 procent inte fullt ut har uppnåtts. Utfallet motsvarar 78 procent av målnivån och utgör ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet med</p>	 Målet uppfyllt i hög grad

		att stärka medarbetarnas engagemang och trivsel samt utveckla kommunen som arbetsgivare.	
2	<p>Mål: Bra arbetsmiljö och ett gott arbetsklimat bidrar till en lägre sjukfrånvaro</p> <hr/> <p>Målprecisering: Långtidssjukfrånvaro</p>	<p>Verksamhetssystem – Procent, halvårsvis Utfall 3,62% mål 3,5%</p> <p>Trots att långtidssjukfrånvaron ligger nära målnivån kräver den fortsatt omfattande insatser från både enhetschefer och HR. Processerna kring rehabilitering och arbetsförmågebedömning är ofta tidskrävande och komplexa. Långtidssjukfrånvaro medför dock inte i samma utsträckning ökade kostnader för verksamheten, då ersättningsansvaret i regel övergår till Försäkringskassan.</p>	 Målet uppfyllt i hög grad
3	<p>Mål: Bra arbetsmiljö och ett gott arbetsklimat bidrar till en lägre sjukfrånvaro</p> <hr/> <p>Målprecisering: Korttidssjukfrånvaro</p>	<p>Verksamhetssystem – Procent, halvårsvis Utfall 7,59%, mål 6%</p> <p>Sjukfrånvaron är spridd mellan verksamheterna, men är högre inom vård och omsorg. Detta överensstämmer med nationell statistik och forskning som visar att sjukfrånvaron generellt är högre inom vård- och omsorgssektorn än i övriga arbetsmarknaden, bland annat till följd av hög fysisk och psykisk belastning samt organisatoriska krav. Korttidssjukfrånvaron innebär däremot en mer direkt belastning på verksamheten och bidrar till ökade kostnader genom behov av övertid, vikarier och omfördelning av resurser. Med ett utfall som överstiger målet behöver korttidssjukfrånvaron därför fortsatt prioriteras i det systematiska arbetsmiljöarbetet.</p>	 Målet ej uppfyllt
4	<p>Mål: Kompetensutveckling inom välfärdsteknik</p> <hr/> <p>Målprecisering: Utbildning av personal inom välfärdsteknik, AI och etik</p>	<p>Utbildning av personal – Antal, årsvis Utfall 100%, mål 100%.</p> <p>När det gäller kompetensutveckling inom välfärdsteknik har det varit svårt att bedöma utfallet. Resultatet bör därför</p>	 Målet uppfyllt i hög grad

		tolkas med försiktighet, trots att måluppfyllelsen redovisas till 100 procent. Olika satsningar har genomförts utifrån verksamheternas skilda förutsättningar och behov. Samtliga verksamheter har dock tagit del av information och viss utbildning inom olika delar av välfärdsteknik	
--	--	---	--

Resultat

(tkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Budget 2025	Budget- avvikelse
Intäkter	64 645	62 211	44 555	17 656
Kostnader	-396 527	-392 451	-369 149	-23 302
<i>varav personalkostnader</i>	<i>-281 924</i>	<i>-280 049</i>	<i>-266 840</i>	<i>-13 209</i>
<i>varav kapitalkostnader</i>	<i>-2 109</i>	<i>-2 190</i>	<i>-2 190</i>	<i>0</i>

Resultat	-331 882	-330 240	-324 594	-5 646
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	---------------

Socialförvaltningen visar per sista december ett ekonomiskt underskott om -5,6 mnkr. I jämförelse med 2024 har förvaltningen lägre intäkter med 2,4 mnkr vilket främst beror på lägre intäkter från Försäkringskassan inom personlig assistans då ett ärende upphörde under början på året samt lägre beviljade statsbidrag. År 2024 var det sista året med bidraget minska andelen timvikarier inom vård och omsorg, vilket upp gick till ca 5 mnkr.

Intäkterna är betydligt högre än budgeterat och avvikelsen uppgår till 17,7 mnkr. Avvikelsen på intäkterna beror främst på att verksamheten mottagit statsbidrag som inte finns i budget. De största bidragen är säkerställa en god vård och omsorg till äldre på 6,3 mnkr, äldreomsorgslyftet på 2,1 mnkr, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst 1,7 mnkr samt god och nära vård 1,7 mnkr.

Utfallet på utbetalt försörjningsstöd är ca 0,5 mnkr lägre i jämförelse med 2024 och genererar ett bättre utfall än budget. En förstärkning av budget gjordes inför 2025. Under året har verksamheten sett över rutinerna och arbetssättet vilket påverkat resultatet positivt.

Personalkostnaderna är per sista december 13,2 mnkr högre än budget och budgetavvikelsen har minskat i jämförelse med föregående år. Det totala utfallet på löner är lägre än 2024 vilket främst beror på att personalomkostnadspålägget är lägre under 2025, det är en faktor som förvaltningen inte kan påverka. Avvikelsen på personalkostnader finansieras till stor del med statsbidrag, främst från Socialstyrelsen. Inom flertalet verksamheter överskrider personalbudgeten vilket beror på att verksamheterna har planerat med för hög grundbemaning i förhållande till budget, utöver det tillkommer vikariekostnader vid sjukfrånvaro. Det finns budget avsatt vikarier vid frånvaro men inte i nivå med utfallet. I jämförelse med föregående år har kostnaderna för övertid ökat marginellt, där utfallet varit högre under hösten. Det är främst inom VoO övertiden upparbetats och beror i huvudsak på att det är många vikarier som går på scheman för att täcka ordinarie personal vilket innebär att det är svårt att få tag på vikarier vid frånvaro. Det är fortsatt svårt att få tag på rätt kompetens och yrkeskategorier, både för ordinarie och vikarier.

Under året har det fortsatt förkommit behov av inhyrd personal inom sjuksköterskeverksamheten och inom myndighetsutövning på IFO. All inhyrd personal inom sjuksköterskeverksamheten är avslutade från september. Utfallet uppgår totalt till 4,6 mnkr vilket är en ökning med 0,4 mnkr i jämförelse med föregående år och det största utfallet har upparbetats inom myndighetsutövningen.

Driftredovisning 2025

Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse
10 Nämnd och styrelseverksamhet	-828	-872	44
51 Äldreomsorg/LSS	-249 235	-244 016	-5 219
55 Vård för vuxna med missbruksproblem	-3 626	-2 140	-1 486
56 Barn- och ungdomsvård	-14 038	-11 695	-2 343
57 Övr. insatser vuxna/Ekonomiskt bistånd	-6 290	-6 629	339
60 Flyktingmottagande	152	152	0
92 Gemensamma verksamheter	-56 375	-59 394	3 019
Summa	-330 240	-324 594	-5 646

Redovisning verksamhet 51*

Äldreomsorg	-31	-1 151	1 120
Hemtjänst i ordinärt boende ink natt	-66 323	-60 316	-6 007
Trygghetslarm	-848	-831	-17
Korttidsboende / Korttidsvård	-8 936	-8 992	56
Dagverksamhet, ordinärt boende	-1 237	-1 288	51
Särskilt boende/annat boende	-78 613	-80 440	1 827
Sjuksköterskeverksamhet	-23 551	-19 555	-3 996
Inkontinens, rehab, omvårdnad	-6 815	-6 514	-301
Långvarig psykisk störning (socialpsykiatri)	-5 211	-6 011	800
Bostadsanpassningsbidrag	-1 580	-1 500	-80
Boende enl. LSS för vuxna	-29 721	-28 682	-1 039
Boende enligt LSS för barn och unga	-2 192	-2 179	-13
Personlig assistans enl. LSS/SFB	-15 294	-15 985	691
Daglig verksamhet enligt LSS	-5 663	-7 132	1 469
Ledsagare, kontaktpersoner	-654	-928	274
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	-2 566	-2 512	-54
Summa	-249 235	-244 016	-5 219

Äldreomsorg

Äldreomsorg innefattar även verksamheter kulturråd och sjukhusvård. Här finns en planeringsreserv som delvis nyttjats men utfallet har belastat andra verksamheter. Förvaltningen har inte belastats med betalningsansvar från region, vilket genererar en positiv avvikelse mot budget.

Hemtjänst inklusive nattpatrull

Intäkter är högre än budgeterat (2,2 mnkr) och avser bidrag från Socialstyrelsen samt ersättning från Örebro Regionen för det nya gränssnittsavtalet (+600 tkr). Under 2025 har även fordon avyttrats (75 tkr), vilket är en intäkt av engångskaraktär.

Personalkostnaderna överstiger budget med 8,9 mnkr där budget är baserad på en resursfördelningsmodell som testas av under året. Totalt har personalkostnaderna exklusive personalomkostnader ökat med 5,5 %. Övertiden uppgår till 1,2 mnkr vilket är en ökning mot föregående år. Under sommaren och hösten ökade övertiden för att det var svårt att få tag på vikarier när många gick på schema. Timvikarier har fortsatt att täcka upp på ordinarie schemarader vilket medfört ökad övertid. En genomgång av planerade insatser har genomförts under hösten för att säkerställa att alla insatser som genomförs är beviljade.

Korttidsboende

Intäkterna har upparbetat en mindre avvikelse mot budget på grund av minskat behov av måltider då genomsnittsbeläggningen under året är lägre än budgeterat. Inför 2024 fastställdes antalet platser till 14 st och verksamheten fick förstärkt personalbudget. Intäkterna är lägre än 2024 för att verksamheten inte har beviljats statsbidrag i samma omfattning.

Verksamheten har överskridit sin personalbudget med 10 tkr. I jämförelse med 2024 har personalkostnaderna exklusive omkostnader minska med 0,4 mnkr vilket är ett resultat av aktivt arbete med grafen under 2025 och samplanering med särskilt boende.

Särskilt boende

Särskilt boende genererar ett bättre resultat än budgeterat. Utfallet på intäkterna är högre än budget på grund av beviljade statsbidrag, där det största är äldreomsorgslyftet (1,1 mnkr) och säkerställa god vård och omsorg (1,1 mnkr). I jämförelse med föregående år har verksamheten beviljats 1,7 mnkr mindre i bidrag.

Utfallet på personalkostnader överstiger budget med 0,5 mnkr, men avvikelsen finansieras med statsbidrag. Flertalet medarbetare har läst till undersköterska på äldreomsorgslyftet samtidigt som det pågått andra utbildningsinsatser i verksamheten som finansieras med bidraget.

Personalkostnaderna exklusive omkostnader har minskat med 2,2 mnkr, trots en löneökning på ca 3 %. Minskningen beror på ett aktivt arbete med att justera bemanningen utifrån budgeterad nivå, ett arbete som har pågått sedan 2024. Under året har gruppleddare tillsatts för att förbättra den dagliga planeringen i verksamheten och tjänsterna finansieras med bidraget säkerställa god vård och omsorg. Inom verksamheten har flertalet lägenheter stått tomma under året vilket påverkat personalkostnaderna positivt då behovet av personal är lägre, både för vikarier och grundbemaning. Övertid förekommer fortsatt frekvent men har minskat med ca 0,3 mnkr tkr i jämförelse med 2024. Under sommaren har övertiden ökat för timvikarier då det varit svårt att få tag på vikarier när många går på schema. Sjukfrånvaron är fortsatt hög under året och är fortsatt prioriterat område. Den höga sjukfrånvaron genererar merkostnader i form av sjuklön och timavlönande.

Kundförlusterna uppgår till 161 tkr vilket motsvarar en minskning på 150 tkr i jämförelse med föregående år och verksamheten har tilldelats ett vite på 150 tkr för beslut som verkställdes för sent.

Sjuksköterskeverksamheten

Intäkterna är bättre än budget som beror på att de sålt tjänst till Örebro kommun där verksamheten ersatts med faktiska lönekostnader. Verksamheten har även beviljats bidrag för att utöka med sjuksköterskor inom särskilt boende (0,9 mnkr), bidrag för att täcka personalkostnader för införande av nytt journalsystem och handledning av medarbetare inom särskilt boende som en kompetenshöjande insats.

Verksamheten har under året haft högre behov av personal än vad budgeten medger. Nya medarbetare har börjat under våren och sommaren vilket inneburit merkostnader i samband med introduktion. Behov av konsultsköterskor fanns under sommaren för att lösa semestern, vilket medfört höga kostnader som saknas i budget. Samtliga konsultsköterskor är avslutade från september. Verksamheten har haft fortsatt höga kostnader för vikarier som använts för att täcka vakanser och frånvaro.

Inkontinens, rehab, omvårdnad

Rehabiliteringsverksamheten har tilldelats bidrag från Socialstyrelsen på 0,6 mnkr som finansierar en personalkostnad för ett projekt som genomförts under året. Inom rehabiliteringen har verksamheten fler medarbetare anställda än budget, då man historiskt haft hög frånvaro. I år förväntas verksamheten upparbeta ett underskott på personalkostnaderna, men det matchas med ett överskott på intäkterna. Verksamheten säljer tjänst till Regionen till självkostnadspris, samt tilldelats intäkter som ska täcka personalkostnader för införandet av nytt journalsystem.

Inkontinenshjälpmedel har ett utfall som är sämre än budget på 155 tkr. Utfallet ligger marginellt högre än föregående år och är en post som påverkas av prisökningar i omvärlden och som är svåra att påverka.

Verksamhet för personer med långvarig psykisk störning (socialpsykiatri)

Intäkterna överstiger budget då verksamheten bedriver städning på återvinningscentraler som finansieras av Sydnärkes kommunalförbund. Intäkterna går till aktiviteter för brukarna samt inköp av förbrukningsmaterial.

Under året har förvaltningen fortsatt arbetat med att se över behovet av personal inom socialpsykiatri, både inom boendestöd och Svalan. Inom boendestöd har behovet av personal varit lägre än budgeterat vilket påverkat resultatet positivt.

Boende enl. LSS för vuxna

De flesta boenden överstiger sin personalbudget och har haft en planerad grundbemaning som är högre än budget under året. De största avvikelserna finns på Floragatan och Ekbacken. Den budgeterade grundbemaningen för Floragatan är fortsatt låg i förhållande till vårdtyngden hos brukarna. Arbetet med att ser över grafen inom gruppboendestäder fortsätter under 2026.

Personlig assistans

Ett ärende som avslutats under året generar lägre intäkter från Försäkringskassan än tidigare år och än budgeterat. Det avslutade ärendet har även genererat ett lägre utfall på köp från extern utförare. Under året har ett omfattande ärendet beviljats färre timmar, vilket påverkat utfallet positivt. Det har även tillkommit

ärenden under året som inte finns med i budget. Utfallet på personalkostnaderna har blivit bättre än budgeterat på grund av låg frånvaro och budget för obekvämt arbetstid som inte har förbrukats för perioden. Ett större ärende är fortsatt överklagat och bidrar till stor osäkerhet gällande utfall, men det kommer isfall att påverka resultatet 2026.

Daglig verksamhet

Överskott på intäkter som avser beviljat statsbidrag avseende habiliteringsersättning från Socialstyrelsen (310 tkr). Bidraget betalas ut till deltagare i sin helhet så kostnaderna överstiger budget med motsvarande belopp.

Överskott på personalkostnader på eckbackens dagliga verksamhet där det finns budget avsatt för vikarier men utfall saknas och eventuella vikariekostnader har belastat boendets verksamhet. Återbruket kommer också upparbeta ett bättre resultat än budget på personalkostnaderna där kostnad för vikarier vid frånvaro inte motsvarat samma budgeterad kostnad för ordinarie personal.

En extern placering avslutas under början på året och en under hösten där det fanns budget avsatt för båda.

Gemensamma verksamheter

Inom verksamheten för övergripande socialförvaltningen överstiger intäkterna budget med ca 2,5 mnkr och avser bidrag från Socialstyrelsen. De största är säkerställa god vård och omsorg (2 mnkr), nya socialtjänstlagen (0,3 mnkr) samt god och nära vård (1,5 mnkr). Flertalet av bidragen finansierar personalkostnader, varav vissa saknas i budget. Det innebär att verksamheten har högre personalkostnader än budget och tidigare år men redovisar ett bättre resultat än budget för hela verksamheten.

Inom den gemensamma verksamheten för IFO finns utfallet för enhetschefer och socialsekreterare. Verksamheten har beviljats bidrag och intäkterna är ca 2,5 mnkr högre än budget. Intäkterna finansierar personalkostnader inom verksamheten. Köp av konsulttjänster uppgår till 2,3 mnkr, och har uppstått på grund av vakanser och frånvaro hos personal under året.

Inom den gemensamma verksamheten för äldreomsorgen blev intäkterna vara ca 2 mnkr högre än budget och avser bidrag från Socialstyrelsen. Intäkterna går i sin helhet till att finansiera personalkostnader. En chefstjänst har vakanshållits från sommaren och en administratörs tjänst del av år, vilket kommer medfört en lägre kostnad för personal än budgeterat. Köp av konsulttjänster inom biståndshandläggning har generat en negativ avvikelse på 1,3 mnkr.

Inom den gemensamma verksamheten för funktionsstöd upparbetade ett överskott på personalkostnaderna på grund av minskad semesterlöneskuld då medarbetare slutat under året.

Resultatet i förhållande till prognos

Resultat i bokslutet blev mycket bättre än prognosen och det beror i huvudsak på följande orsaker

- Inom särskilt boende blev intäkterna högre avseende statsbidrag som finansierade befintliga personalkostnader och utfallet på lönerna blev mycket lägre än uppskattat före hösten.

- Semesterlöneskulden har minskat, vilket inte låg med i prognosen.
- Personlig assistans har under året visat på en nollprognos på grund av osäkra förutsättningar med överklagat omfattande ärende, nya ärenden som tillkommit under året samt förändrade beslutade timmar i ett omfattande ärende under hösten.
- Placeringar inom barn visar på ett bättre resultat än prognosen, vilket främst beror på att en dyr placering låg med i prognosen på helår men avslutades i november.

Utbetalt försörjningsstöd under hösten var lägre än prognosen, har haft låga utbetalningar under hösten i jämförelse med föregående år. Ökningen i december månad var lägre än föregående år.

Verksamhetsanalys driftbudget 2025, tkr

Verksamhetskod		Utfall 2025	Budget 2025	Nettoavvikelse mot budget
Nämnd och styrelseverksamhet	Intäkt	0	0	44
	Kostnad	-828	-872	
Lägre utfall på arvoden avseende personalomkostnader. Omkostnadspålägget är lägre för individer över 67 år i förhållande till vad som ligger i budget.				
Äldreomsorg/LSS	Intäkt	43 977	36 403	-5 219
	Kostnad	-293 212	-280 419	

Överskott på intäkter som avser statsbidrag från Socialstyrelsen och Örebro Region. De största bidragen är äldreomsorgslyftet (2,1 mnkr), säkerställa god vård och omsorg (2,8 mnkr), utöka med sjuksköterskor på särskilt boende (0,9 mnkr), samt habiliteringsersättning (0,3 mnkr). Högre intäkter för gränssnittsavtal (+0,6 tkr) i förhållande till budget och fg år.

Bättre utfall än budget på grund av avslutad placering inom LSS samt förändring av beviljade timmar inom personlig assistans. Underskott på personalkostnader som beror på en högre grundbemaning än vad budget medger. Utfall på övertid där budget saknas genererar avvikelse och är högre i jämförelse med föregående år. Fortsatt hög sjukfrånvaro inom främst äldreomsorg som genererar sjuklön och vikariekostnader. Konsultsköterskor och höga vikariekostnader för att täcka vakanser samt sommarsemester inom SSK genererar negativ avvikelse mot budget. Köp av tjänst för extern utförare inom SSK. Inom gruppboendestäder har boenden en högre grundbemaning än budgeterat, men har haft minskade kostnader under hösten.

Vård för vuxna med missbruksproblem	Intäkt	188	0	-1 486
	Kostnad	-3 814	-2 140	

Överskott för försäljning av plats inom öppenvården.

Underskott på externa placeringar. Flertalet placeringar har verkställts under sommaren och nya har tillkommit under hösten/vintern där flera är SiS-placeringar med hög dygnskostnad. Underskott på hyra av digitalt behandlingshjälpmedel, previct.

Barn- och ungdomsvård	Intäkt	1 614	346	-2 342
	Kostnad	-15 651	-12 041	

Överskott på intäkterna som avser återsökt moms på externa placeringar samt statsbidrag från Socialstyrelsen.

Underskott på grund av att högre kostnader för placeringar än i förhållande till budget. Flertalet placeringar inom HVB-vård har en dyr dygnskostnad, högre kostnader än budget för interna familjehem. Totalt högre nettokostnad för placeringar med ca 1,7 mnkr i jämförelse med 2024. Det är främst högre kostnader för HVB samt egna familjehem. Under 2025 har förvaltningen i genomsnitt fem fler placerade barn i egna familjehem.

Övr. insatser vuxna/Ekonomiskt bistånd	Intäkt	1 971	1 596	339
	Kostnad	-8 261	-8 225	

Lägre utfall än budget på intäkterna för hyra som förvaltningen hyr ut i andra hand. Inom försörjningsstöd har förvaltningen fått återbetalningar från Försäkringskassan där budget saknas, det genererar en positiv avvikelse.

Högre utfall för Socialjouren är budgeterat. Lägre utfall på utbetalt försörjningsstöd än både budget och föregående år, kostnaden har minskat med ca 0,3 mnkr och är ett resultat av tydligare riktlinjer och förändrat arbetssätt.

Flyktingmottagande	Intäkt	6 187	4 954	0
	Kostnad	-6 036	-4 803	

Överskott på intäkter gällande bidrag från Länsstyrelsen gällande integrationsprojekt samt hyror för lägenheter som hyrs i andra hand samt ersättning från Migrationsverket.

Högre kostnader för hyror av lägenheter som hyrs ut i andra hand, finansieras till stor del genom intäkter för hyrorna. Lägre kostnader för SFI i förhållande till 2024, och kostnaden ligger i nivå med budget.

Gemensamma verksamheter	Intäkt	8 274	1 255	3 019
	Kostnad	-64 648	-60 648	

Förvaltningen har beviljats bidrag från Socialstyrelsen. Bidragen finansierar personalkostnader som finns i budget och genererar en positiv budgetavvikelse. Intäkterna är betydligt högre i jämförelse med föregående år.

Ökade personalkostnader i jämförelse med föregående år, där nya tjänster finansieras med statsbidrag. Ett överskott på personalkostnader på grund av tillfälliga tjänstenedgångar och vakanser under året. Köp av konsulttjänster i samband med vakanser inom biståndshanläggning och inom IFO saknas i budget och genererar en negativ budgetavvikelse. Totalt har konsultkostnaderna ökat med 2,1 mnkr i jämförelse med 2024.

Investeringar

(tkr)	Bokslut 2025	Budget 2025	Avvikelse
Nettoutgifter	605	2 470	1 865

I samband med föregående årsbokslut flyttades budget från 2024 för utbyte av maskiner på tvätteriet. Inköpen genomfördes på hösten och budgeten baserades på offerter.

Inom möbler, inventarier och inredning har inköp av nya lås köpts in till brukare inom hemtjänsten. Låsen är digitala och möjliggör för medarbetare att låsa upp dörren med mobiler. Flertalet lås var gamla och började att bytas ut under 2024. Arbetet har fortsatt och färdigställts under 2025 enligt plan. Ett skåp att förvara nycklar hem till brukare har även köpts in till hemtjänsten.

Digital utrustning har bytts ut på familjecentralen, den används bland annat vid föräldraskapsutbildningar. Möbler har köpts in till öppenvården inom IFO.

Budget för verksamhetssystem är årligen återkommande. Förvaltningen arbetar med att identifiera behov för att möjliggöra ett effektivare arbete men inga inköp har genomförts under året. Inom de närmsta åren kommer ett nytt verksamhetssystem behöva upphandlas och arbetet är påbörjat i samarbete med grannkommuner.

Budget för fordon är årligen återkommande och är ursprungligen tänkt att nyttas vid eventuella utköp av leasingbilar. Ett inköp av cykel med lastmöjligheter är genomfört och används inom rehabiliteringsverksamheten.

Budget för sängar och lyftar är årligen återkommande, under 2025 fanns det behov av att köpa in en säng.

Investeringsanalys 2025, tkr			
Projekt	Bokslut 2025	Budget 2025	Avvikelse budget
Maskiner tvätteri AME	-152	-150	-2
Utbyte av maskiner på tvätteriet. Budget är anpassad efter inköpet då det flyttades över från 2024.			
IT-teknik äldrevård	0	-100	100
Ett förväntat överskott då budget inte var baserad på ett specifikt behov. Inga behov har identifierats under året,			
Möbler, inventarier, inredning	-366	-945	579
Inköp av möbler, lås och skåp är genomförda enligt investeringsplan. Under 2024/2025 har phonirolåsen bytts ut hos brukare, och är färdigställt under 2025.			
Verksamhetssystem	0	-825	825
Inga inköp under 2025, nytt verksamhetssystem ska upphandlas inom de närmsta åren så verksamheten håller på att identifiera behoven.			
Fordon	-63	-250	187
Inköp av cykel med lastmöjligheter är genomfört, det fanns inga fler planerade inköp.			
Sängar och lyftar	-24	-100	76
En säng är inköpt. Det fanns inga fler identifierade behov.			
Skrivare	0	-100	100
Inga behov är identifierade för 2025.			

Förväntad utveckling

Demografisk utveckling

Enligt kommunens prognoser förväntas antalet invånare över 80 år i Askersund öka med cirka 60 % mellan 2021 och 2031, vilket är betydligt starkare än den nationella ökningen. På riksnivå bedömer SKR att behovet av äldreomsorg kan öka med uppemot 33 % fram till 2033 som en direkt effekt av befolkningsutvecklingen. Denna demografiska utveckling förklarar den ökande vårdtyngden och det växande behovet av omställning inom särskilt boende, hemtjänst och funktionsstöd.

Även om effekterna ännu inte fullt ut märks i Askersunds kommun är det avgörande att socialförvaltningens verksamheter rustar sig redan nu inför 2026. Det innebär långsiktig planering och anpassning av arbetssätt, kompetensförsörjning och resursfördelning. Kommande språkkrav för omsorgsarbetare, där medarbetare måste uppnå en definierad språklig nivå för att säkerställa korrekt dokumentation, kommunikation med brukare och förståelse av arbetsinstruktioner, kommer att ställa stora krav på verksamheten inför nästa år. Detta förväntas påverka rekrytering, introduktion, kompetensutveckling och bemanningsplanering.

Digital teknik, AI och annan välfärdsteknik blir centrala verktyg för att möta behoven 2026. Digitala lösningar kan öka tillgängligheten för brukarna, frigöra tid för personalen till mer kvalificerade insatser och skapa bättre förutsättningar för systematisk uppföljning, dokumentation och planering. Tekniken kan även bidra till ökad trygghet, delaktighet och kvalitet i omsorgen. E-tjänster är fortsatt ett utvecklingsområde, samtidigt som nya kontaktytor som mottagningsteam har etablerats för att förbättra kontakten mellan brukare och kommunen. Senior Alert och BPSD-register är ytterligare prioriterade utvecklingsområden för att stärka systematiskt kvalitetsarbete och evidensbaserade insatser.

Förvaltningen behöver därför fortsätta att prioritera kompetensutveckling, investeringar i teknik och digitalisering, samt utveckla strukturer för samverkan och ledning inför 2026. På så sätt kan organisationen stå väl förberedd för både demografiska, språkliga och tekniska utmaningar och säkerställa att omsorgen även framöver är rättssäker, tillgänglig och hållbar.

I ålderspyramiden till höger visas folkmängden per åldersgrupp och kön. Demografisk försörjningskvot anger hur många fler varje person i åldern 20-64 år i genomsnitt behöver försörja förutom sig själv. Försörjningskvotens förändring över tid visas tydligare på nästa rapport sida.

Välj vilket år och vilka kommuner som skall visas nedan. Väljs inga (eller alla) kommuner visas hela Örebro län.

År
2030

Nu visas prognos för år 2030

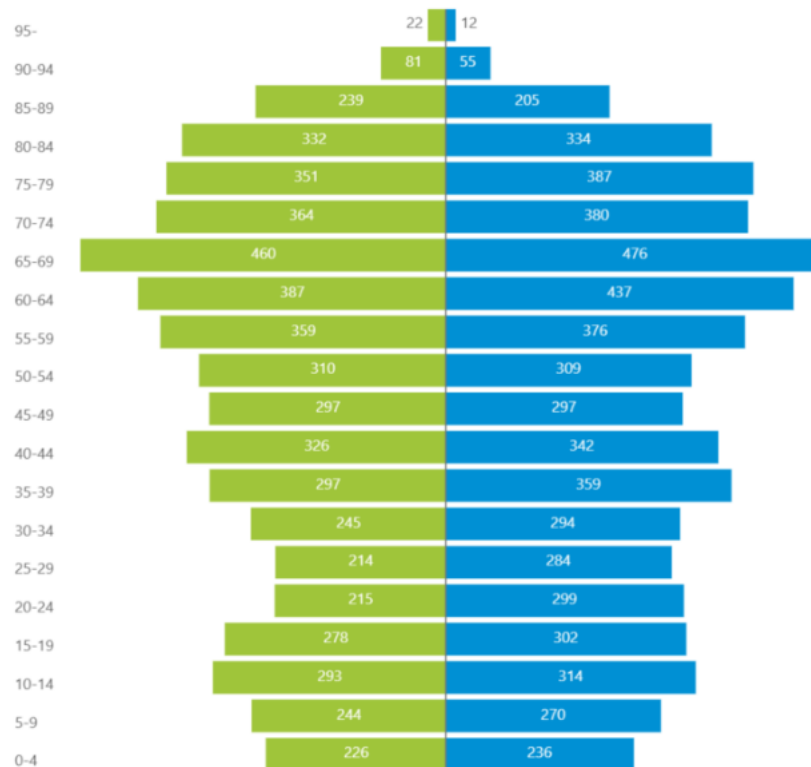
- Kommun
- ☐ Markera alla
 - ☒ Askersund
 - ☐ Degerfors
 - ☐ Hallsberg
 - ☐ Hällefors
 - ☐ Karlskoga
 - ☐ Kumla
 - ☐ Laxå
 - ☐ Lekeberg
 - ☐ Lindesberg
 - ☐ Ljusnarsberg
 - ☐ Nora
 - ☐ Örebro

Folkmängd efter kommun

Folkmängd efter ålder och kön

● Kvinnor ● Män

Demografisk försörjningskvot

1,04

Andel 0-19 år

18,8 %

Andel 20-64 år

49,1 %

Andel 65- år

32,1 %

Ålder	Folkmängd	Andel kvinnor
0-17 år	1927	48,2 %
18-29 år	1247	43,3 %
30-44 år	1863	46,6 %
45-64 år	2773	48,8 %
65-79 år	2417	48,6 %
80- år	1279	52,6 %
Totalt	11506	48,1 %

Den demografiska försörjningskvoten beskriver relationen mellan antalet personer i yrkesverksam ålder (20-64 år) och antalet personer som står utanför arbetsför ålder, det vill säga barn/unga (0-19 år) och äldre (65+). En högre försörjningskvot innebär att färre personer i arbetsför ålder behöver försörja fler individer som inte är självförsörjande.

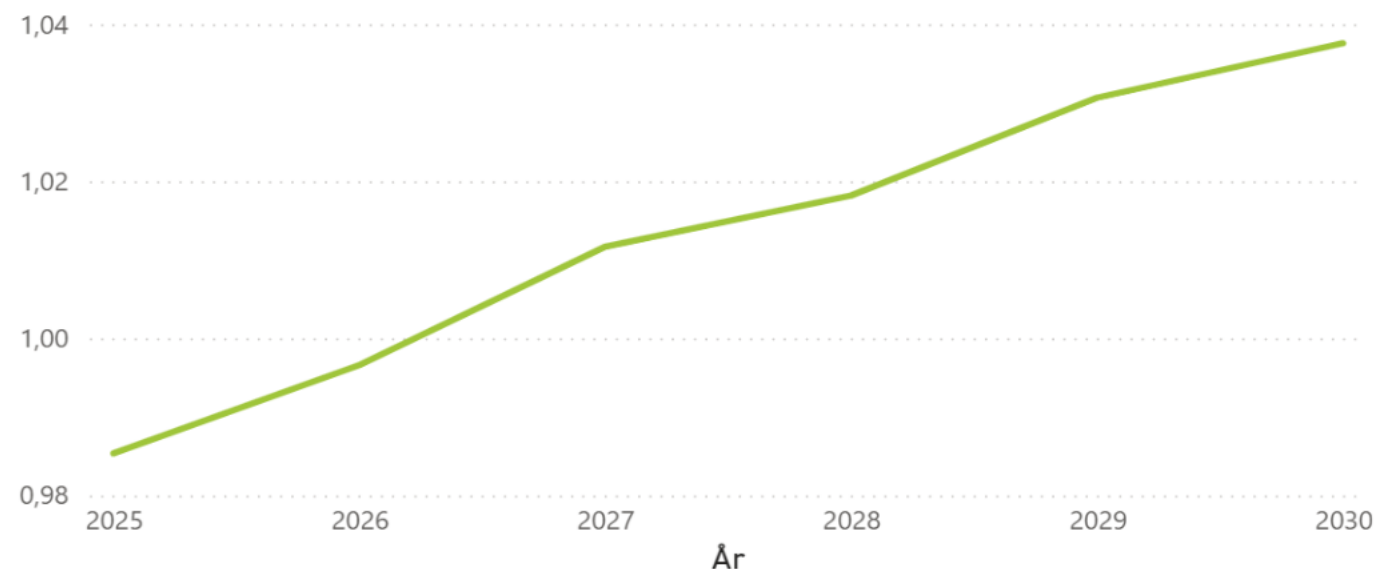
Utvecklingen i Askersunds kommun, liksom i stora delar av landet, visar på en tydlig ökning av andelen äldre i befolkningen samtidigt som andelen i arbetsför ålder inte växer i samma takt. Detta innebär att färre yrkesverksamma ska försörja en växande grupp invånare med behov av vård, omsorg och stöd.

För socialförvaltningen innebär den ökande försörjningskvoten flera utmaningar:

- **Kompetensförsörjning** – färre i arbetsför ålder innebär ökad konkurrens om arbetskraft, särskilt inom vård och omsorg där behovet ökar mest.
- **Ekonomisk hållbarhet** – en mindre andel skattebetalare ska finansiera en större andel välfärdstjänster, vilket ställer krav på effektiv resursanvändning och omställning.
- **Krav på nya arbetssätt** – digitalisering, välfärdsteknik och AI blir avgörande för att frigöra resurser och möta de växande behoven.
- **Behov av förebyggande insatser** – tidiga och förebyggande insatser kan på sikt minska trycket på de mer resurskrävande delarna av välfärden.

Demografisk försörjningskvot

Kommun ● Askersund

Inom socialförvaltningen pågår ett omfattande analys- och utvecklingsarbete för att möta framtidens behov. Antalet äldre med omfattande vårdbehov förväntas öka, bland annat som en följd av omställningen till nära vård där allt mer avancerad vård ges i hemmet. Detta ställer högre krav på kompetens, särskilt inom undersköterskegruppen, och på fortsatt utveckling av personcentrerad vård och omsorg.

I hemtjänsten fortsätter utvecklingen av resursfördelningsmodellen som syftar till en mer rättvis fördelning av insatser, säkrare tidsuppföljning och bättre kontinuitet. Modellen ska bidra till budget i balans, samtidigt som brukarna får ökad trygghet och delaktighet och personalens arbetsbelastning fördelas jämnare. Digitalisering, AI och nya arbetssätt blir avgörande för att möta en växande vårdtyngd på ett hållbart sätt.

Den nya socialtjänstlagen medför ökade krav på en tillgänglig och förebyggande äldreomsorg samt behov av förstärkt systematik i dokumentation och uppföljning. Detta förutsätter både kontinuerlig kompetensutveckling och tydliga rutiner.

För hälso- och sjukvårdsenheten innebär utvecklingen ett växande antal patienter med behov av avancerad vård i hemmet, vilket ställer krav på ökad samordning mellan yrkesgrupper och fortsatt kompetensutveckling för att säkerställa trygg och säker vård. Arbetet med trygg hemgång är ett konkret exempel på framtidens arbetssätt och har utvärderats positivt ur både brukarperspektiv och medarbetarupplevelser.

Individ- och familjeomsorgen befinner sig i en fas av omfattande omställning. Under 2025 har flera nya verksamheter startats för att skapa en mer tillgänglig socialtjänst, bland annat ett skolsocialt team, personligt ombud och mottagningsteam som fungerar som ”första linjens socialtjänst”. Dessa satsningar gör det möjligt för invånarna att snabbare få stöd utan omfattande utredningar. Tillgänglighet och tidiga insatser är prioriterade, och samverkan lyfts fram som en avgörande framgångsfaktor.

Inom funktionsstöd pågår fortsatt utvecklingsarbete med fokus på metodutveckling, kompetenshöjning och delaktighet. Kombinationstjänster, där medarbetare arbetar både som stödassistent och stödpedagog, förväntas stärka metodiskt arbete och verksamhetsnära stöd. Kompetensutveckling inom alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) genomförs för alla medarbetare, vilket bedöms ge långsiktiga effekter i form av ökad delaktighet och förbättrad kvalitet. Målgruppen inom funktionsstöd blir successivt äldre, vilket ökar vårdtyngden och behovet av daglig verksamhet. Lokalförsörjning är en central fråga, med behov av nya lokaler för daglig verksamhet och upprustning av befintliga gruppbestäder.

Inför 2026 ställs socialförvaltningen även inför nya språkkrav för omsorgsarbetare, som kräver dokumenterad språklig kompetens för att säkerställa korrekt dokumentation, kommunikation med brukare och förståelse av arbetsinstruktioner. Detta kommer att påverka rekrytering, introduktion, utbildning och bemanningsplanering, och blir ett prioriterat område parallellt med digitalisering och kompetensutveckling.

Sammantaget innebär den förväntade utvecklingen att socialförvaltningen behöver prioritera kompetensförsörjning, metodutveckling, digitalisering, systematik och lokalförsörjning för att möta framtidens krav på ett hållbart, rättssäkert och tillgängligt sätt

Ekonomiska förutsättningar

Från och med 2026 och kommande år minskar socialförvaltningens ramförstärkning med två miljoner kronor årligen. Detta innebär att verksamheterna successivt behöver anpassa sig till en stramare ekonomisk ram samtidigt som kvaliteten i insatserna ska bibehållas. Förvaltningen står därmed inför ett omfattande omställningsarbete där nya arbetssätt, förändrade processer och en mer effektiv resursanvändning blir nödvändiga för att möta behoven inom givna ekonomiska förutsättningar. Utvecklingen ställer höga krav på både ledning och medarbetare, där innovation, digitalisering och ökad samverkan bedöms vara avgörande faktorer. Anpassningen behöver ske stegvis med fokus på långsiktigt hållbara lösningar för att möta de växande behoven inom vård och omsorg, funktionsstöd samt individ- och familjeomsorg.

En ytterligare utmaning för socialförvaltningen är hanteringen av statliga bidrag. Även om dessa möjliggör viktiga satsningar på utveckling och nya verksamheter är bidragen ofta tillfälliga, tidsbegränsade och förknippade med kort framförhållning. Detta medför att verksamheter i vissa fall behöver etableras snabbt utan garantier för långsiktig finansiering. Konsekvenserna kan bli korta anställningar, ökad administrativ belastning och svårigheter att bedriva ett långsiktigt förändringsarbete, där effekter ofta uppnås först över tid. Detta skapar ekonomiska och verksamhetsmässiga risker som behöver hanteras med stor försiktighet.

Samtidigt ställs ökade krav på socialförvaltningen inom flera områden där finansiering inte fullt ut ryms inom befintlig budgetram. Det gäller bland annat investeringar kopplade till krisberedskap och civilt försvar, där krav från nationell nivå och omvärldsläget innebär behov av stärkt förmåga, planering, utbildning och i vissa fall tekniska eller organisatoriska investeringar. Dessa åtgärder är nödvändiga för att säkerställa verksamhetens robusthet och kontinuitet, men kan innebära kostnader som inte är fullt finansierade inom ordinarie ram.

Därutöver tillkommer andra externa krav på verksamheten, exempelvis förändrad lagstiftning, ökade kvalitetskrav, dokumentationskrav och förväntningar på tillgänglighet och rättssäkerhet. Sammantaget innebär detta att förvaltningen behöver göra noggranna prioriteringar mellan lagstadgade åtaganden, utvecklingsinsatser och ekonomiska begränsningar.

I detta sammanhang krävs både handlingskraft och återhållsamhet. Handlingskraft för att kunna genomföra nödvändiga investeringar och utvecklingsinsatser som stärker verksamheten och invånarnas tillgång till stöd, men även återhållsamhet för att säkerställa att satsningar är ekonomiskt hållbara över tid. Balansen mellan dessa perspektiv bedöms vara avgörande för socialförvaltningens långsiktiga förmåga att bedriva en stabil, rättssäker och kvalitativ verksamhet inom givna ekonomiska ramar.